

Bland Nanoraketer och hjärnkirurgi

Vi hälsar på hos AB Blom & Eklund ute i Sundbyberg i Stockholm. På skylten står det Mekanisk verkstad för precisionsarbeten. Här ligger en av de få kvarvarande verkstäder som ligger i centrum inne i stadsdelen.

- Här i Sundbyberg fanns många verkstäder för 20 år sedan men det har tunnats ut betydligt och vad jag förstår så finns de stora produktionsenheterna utanför storstäderna nu för tiden. Min far Sten Blom var från Hallstavik och fick jobb på Bolinders ute i Kallhäll. Han var helt självlärd och det var stark av honom att utan utbildning starta en verkstad, berättar Stefan Blom som kom in i finmekanikeryrket via Ericssons lärlingsskola vid Telefonplan som numera är nedlagd.

- 1994 tog jag över verkstaden från min far och hans kompanjon Birger Eklund. De arbetade kvar några år och gick sedan i pension båda två. Då var vi sju anställda men i takt med att industrin har haft sina kriser så har vi trappat ner mer och mer och idag är det jag och min fru Annika samt Anders Flodqvist som är hela personalstyrkan. Vi har funnit en nivå på firman där vi jobbar på ordentligt när det är mycket att göra och ibland är det väldigt lite jobb och då tar vi det lugnare. Det är svårt att planera idag och om

man ser några år tillbaka så är marknaden väldigt "ryckig" för oss som är en renodlad prototypverkstad, förklarar Stefan Blom.

Från början när Stefans far körde igång så var det huvudsakligen form- press- och klippverktyg som tillverkades i maskinerna men 1986 så försvann i princip all verktygstillverkning till Portugal. Så det fasades ut mer och mer och Stefan som precis börjat arbeta på sin fars verkstad hann med att tillverka kanske tre – fyra verktyg sen var de jobben borta. Nu är verktygstillverkningen på frammarsch i Sverige men nu är problemet att det utbildas för få verktygsmakare.

- På verkstan i produktionen är det snabbhet som gäller. Om det krisar så är vi något av en akut för många företag inom Aerospace, fordonsindustri och medicinteknik. Vår styrka är vår erfarenhet och kompetens inom skärande bearbetning och det är faktiskt så att är det omöjligt hos någon annan att tillverka så

brukar man komma hit och få jobbet gjort. Vi är kända för att inte vara så billiga men å andra sidan så får kunderna kvalitet och önskat resultat och framförallt levererat i tid. Ibland kan jag tänka mig att vi lägger ner mer jobb än vi behöver men får vi bara rätt underlag så gör vi att det syns att det kommer från Blom & Eklund. Ibland kanske vi jagar hundradelar när det inte behövs och en del kunder menar "det är inte så noga", det räcker med + - två tiondelar. Nu är det så att jag och Anders är stolta yrkesmän som givetvis vill utnyttja våra moderna cnc-styrda verktygsmaskiner, för det tar inte längre tid för oss att programmera så att det blir perfekt.

- Framtiden vet vi ingenting om men jag och Anders kör på men sedan skulle jag inte vilja att företaget läggs ner utan att det finns någon som är intresserad att ta över. Anders är jämgammal med mig och

Forts. sida 34 >>

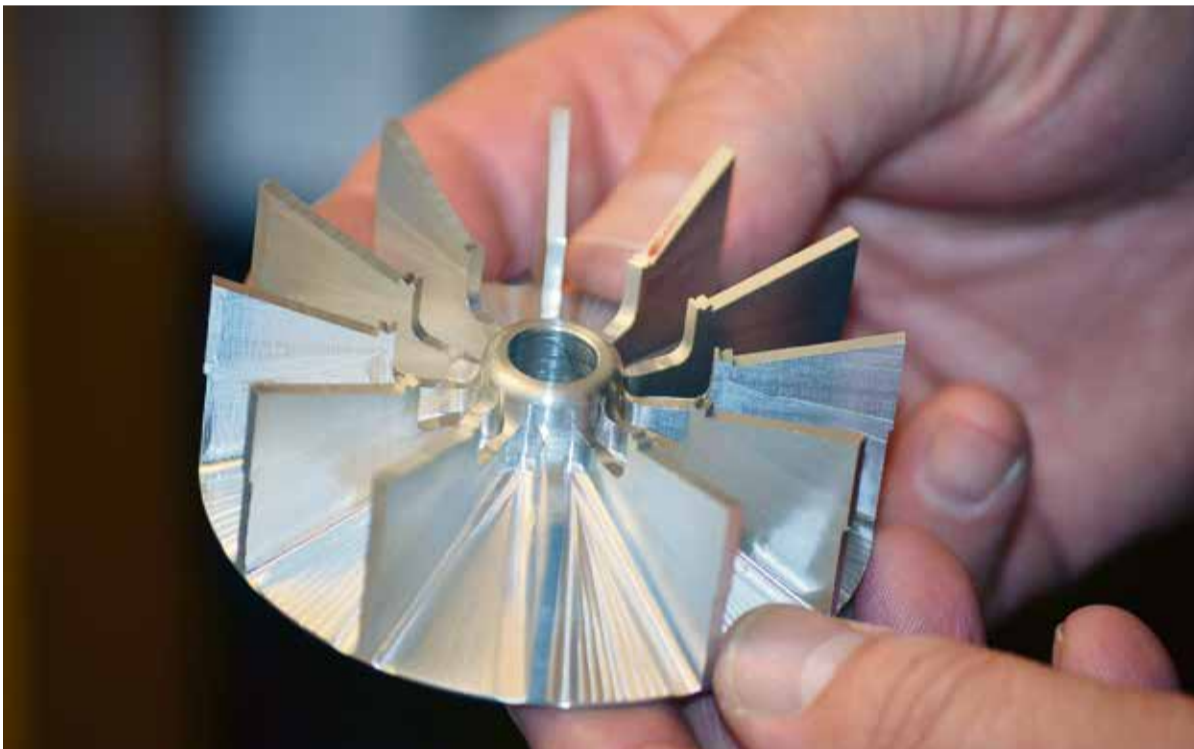
Janne Nilsson, Anders Flodqvist och Stefan Blom framför XYZ Minimill 560.

- Konceptet "mini mill" lyftes till nya nivåer med Mini Mill 560 som har kuben X 560 mm, Y 400 mm och Z 500 mm. På mindre än 3,8 kvm golvyta. Den kompakta konstruktionen ger en hög stabilitet tack vare det rejält tilltagna fjäderförstärkta gjutgodset i stativ och kolumn och en vikt på hela 3,1 ton. Induktionshårdade planstyrningar samt turcitebeläggning ger friktionsfri rörelse och därmed hög detaljfinish. Spindelhastighet på upp till 8 000 v/min, och upp till 12 000 v/min som tillval. 13 hk. Växlare för 12 eller 20 verktyg. Kylning genom spindeln och 4 eller 5 axlar som tillval. Med Siemens 828D Shopmill är programmering direkt vid maskinen är enklare än någonsin. Med en dialog i klarspråk är det lätt att producera en färdig detalj från en ritning med ett minimum av tangenttryckningar. Grafisk presentation gör allt tydligt och begripligt, säger Janne Nilsson och berättar att fasta cykler möjliggör fickfräsning med öar, konturfräsning, borrarsekvenser, gängning och en lång rad andra funktioner. Genast när programmet är skrivet visas en grafisk simulering av verktygens rörelse och hur material avverkas ända tills den färdiga detaljen visas i 2D eller 3D.

Här visar Stefan Blom upp en av sina prototypjobb inom Nanospace.

- Världens minsta raketmotor. Den har ett utblås på bara 0,2 mm. Motorn ändrar läge på satelliter.

Ett annat av alla jobb som Blom & Eklund tillverkat i aluminium. Grabbarna arbetar främst i aluminium och olika sorters plaster.

Janne och Anders visar styrsystemet ProtoTRAK SLX som ger en tekniskt avancerad men lätt-att-använda CNC-lösning för alla svarvbehov. Janne Nilsson på CRT_Machine berättar om fördelar som konstant skärhastighet eller programmerbart varvtal, TRAKing, Windows och gränssnitt för verktygsväxlare ger maskinoperatören maximala möjligheter med en produkt som är mycket lätt att lära och att använda.

- Oavsett om du har manuella jobb, komplexa bitar, ren produktion, prototyp- eller verktygstillverkning, är detta en svarv som matchar det mesta.

>> det skiljer bara en vecka mellan oss. Vi tänker lika och vi håller sams så det fungerar väldigt bra. Den enda skillnaden är väl i så fall längden. Där skiljer vi oss åt. Jag började på firman 1986 och Anders kom hit 1995 så snart har vi arbetat ihop i 20 år.

- Många säger att det gäller och växa, bli större. Jag och Anders är nöjda med som det är. Jag brukar säga som min far sa när han använde den gamla klyschan "Man kan inte mer än äta sig mätt". Bara vi har jobb så vi klarar oss så är jag nöjd. Vi skulle funka med en till men det gäller att hitta "rätt person" för vi är i en speciell nisch med prototyper och det kräver både erfarenhet och goda kunskaper och det tar många år att lära sig, säger Stefan Blom.

Om vi nu kommer in på produktionsutrustningen på Blom & Eklund så har maskinsäljare Janne Nilsson på CRT Machine ett stort förtroende på verkstaden. Han säljer maskiner från den engelska tillverkaren XYZ och det är maskiner som Stefan Blom och Anders Flodqvist verkligen gillar.

- Här finns många

verktygsmaskiner från XYZ som följer:

SMX3500 styrd fräsmaskin med det unika styrsystemet ProtoTRAK, två stycken Minimill 560 Fleroperationsmaskiner. Maskin med litet platsbehov med styrsystem Siemens 810D Shopmill, Svarv TC200 CNC-svarv med drivna verktyg med styrsystem Siemens 810D Shopmill och Svarv SLX425 Svarv, för prototyp- och småserietillverkning. Styrsystem ProtoTRAK

Hur kom det sig att ni kom in på att investera i maskiner från XYZ, frågar vi Stefan och Anders.

- Agenturen fanns tidigt i Stockholm hos Lindholm & Stribo och där arbetade Janne Nilsson på den tiden. Så honom lärde vi känna väl. När sedan Lindholm & Stribo avvecklades så tog CRT Machine över agenturen genom Carl-Gunnar Forsberg. Janne Nilsson "följde med" och fortsatte med XYZ i den nya konstellationen och vi trivs så bra med maskinagenturen och Janne så det har inte funnits någon anledning att byta fabrikat. Det är dessutom bra att ha nära till service då CRT Machine finns här i Stockholm i Kungens Kurva.

- Maskinerna fungerar perfekt allihop och vi har "peppar, peppar" inte haft några fel på alla dessa år. Maskinerna är mycket prisvärda, enkla och köra och framförallt stabila och skulle det vara något problem så kommer CRT Machine snabbt med en lösning. Ibland har det varit så att vi varit tvungna att ringa till fabriken tekniker i England och trots min knackliga engelska så har man varit otroligt hjälpsamma och lyhörda för våra frågor och önskemål, säger Anders Flodqvist.

För mer info om CRT Machine AB och deras produkter ring 08-7112575 eller deras hemsida www.crt-machine

Vill ni komma i kontakt med AB Blom & Eklund:
Ring 08-29 09 30

- Vi har ingen hemsida, "det är liksom inte vår grej riktigt", avslutar en leende Stefan Blom.